

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évré ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjazás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több.

Amundsen

az északi sarknak, nagy titoknak és az idegenségnek ez a szárnyas lovagja, aki fehér fejjel és fehér szakállal került vissza a fehér sarokról, ismét aktrális. Megint szárnyára kapta a világsajtó, ezuttal azonban nem egy újabb kísérletéről számol be, hanem bemutatja a világnak Amundsen-t, az embert, a sajtó szívű, érző és gondolkodó embert. Csak pár rövid sor az, amit most a világlapok Amundsennek szentelnek és ez a pár sor arról tudósít, hogy a nagy sarkutazó megelőzve minden előkező társaságot, az oslofi fegyház fegyenceinek tartott előadást egy órán keresztül utjáról, annak eredményéről és az ezernyi veszedelemről, amely teljesen megfehéřítette őt a fehér mezőkön.

Istenem, milyen mások is az emberek ott Nyugaton. Mennyivel sebesebben dobog a szívük, mennyivel melegebbek és igazab-
bak. Az oslofi fegyház lakói csendben, figyelemmel, tudás-
szomjjal hallgatták Amundsen-t, az egyik fogoly verset is irt hozzá, sokan könnyeztek, megmozdult bennük valami és úgy fájt nekik, hogy mialatt egy ember elköveti a legnagyobb hősiességet, amire csak valaki képes, addig ők bü-
nöztek, lealacsonyodtak, eltávo-
lódak önmaguktól és amilyen mértékben emelkedett Amundsen a magasba, olyan mértékben zu-
hantak ők le a mélységbe. Amundsen ezen tettével többet használt talán az emberiségnek, mint minden bíró, ügyész és pa-
ragrafus. Senki sem vádolhatja a levegő fehér lovagját, hogy rek-
lámháihászásból, szereplésből ke-
reste fel az oslofi fegyházat, mert nincsen a világon ember, aki ne ismerné ennek a norvégnak a ne-
vét.

Mintha Roald Amundsen példájában volna valami a parabolák erejéből, mintfia Amundsen elő-
adása az oslofi fegyencek társa-
sága előtt többet jelentene, mint egy érdekes adalékot a nagy sark-
utazó biográfiájához. Ez a példa talán arról beszél, hogy nem elég felfedezni az északi sarkot, át-
repülni az Óceánt, feltalálni a rá-
diót, megtalálni a rák kórokozó bacillusát és a tüdővész szérumát, hanem meg kell találni és meg kell menteni az embert is. A hu-
manizmusnak és a kultúrának nemcsak a magasba kell szárnyal-
ni, hanem le kell ereszkedni a mélységbe is, meg kell gyógyi-
tani a sebeket és el kell pusztítani azokat a bacillusokat, amelyek az ilyen sebeknek a kórokozó bacil-
lusai.

**Sikkasztással vádolják a Népszö-
vetséget. — Megalakul az új jugoszláv
kormány. — A riffkabilok döntő győ-
zelme. — Katonai gyászpompával te-
metik az aradi internált-halottakat. —
Kinos incidens a budapesti román kon-
sulátuson. — Amundsen előadása az
oslofi raboknak. — Lederer Gusztáv nem
kapott kegyelmet. — Petőfi unokaöccse
koldus lett. — Incidens a megyei román
bizottság határátlépése körül. — Sik-
kasztással vádolt vasuti pénztárosnő.**

Erdélyben nincs munkanélküliség

**Mondja a munkaügyi miniszter. — Megakadályozzák
a tömeges munkáselbocsátásokat.**

(Bucuresti, július 17.) A Rador Távirati Iroda bucaresti-i szerkesztője a tegnapi minisztertanács befejezése után találkozott a tanácskozásról kijövő Chirculescu munkaügyi miniszterrel, akinek kérdést intézett az erdélyi munka nélküliség és az állástalan munkások helyzetére vonatkozólag.

— Tulzás munkanélküliségről beszélni — mondotta a miniszter. Az egyes városokban tapasztalható részleges krízisek inkább a munkaadók és a munkások között kitért ellentéteknek tulajdoníthatók, amelyek természetesen a gazdasági viszonyokban lelik magyarázatukat, de még nem jelentenek munkanélküliséget. A munkaadóknak és a munkásoknak saját érdekében barátságos szel-
lemben kell az ellentéteket elsimítani, hogy megakadályozzák a sztrájkokat és a munkanélküliséget. Mégis több iparvállalatot a gazdasági válság oly súlyosan érintett, hogy beszüntetni kény-
szertült üzemét.

Milyen intézkedéssel kívánja a kormány ezen segíteni?

— Itt is elsősorban a munkaadók és a munkások megértésével lehet a helyzetet megjavítani. Csak így akadályozható meg egyes fenyegetett iparvállalatok munkabeszünetése és biztosítható működésük rentabilitása. Példának hozom fel a marosvásárhelyi fatermelő vállalatokat, amelyeknek ötezer munkása bérmozgalmat indított a közelmúltban. Mi-
kor a munkások meggyőződést

szereztek arról, hogy követeléseik teljesítése a munkaadó vállalat existenciáját veszélyezteti és az üzem beszüntetését vonja maga után, saját jólfogott érdekében önként lemondottak pretenzióikról és lehetővé tették a megegyezést. Sajnos, ez csak ott lehetséges, ahol a munkásság nem áll a bol-
sevista ügynökök hatása alatt.

Milyen alapon interveniál a kormány a tömeges munkáselbocsátások ügyében?

— Tény az, hogy jelenleg tör-
vény nem szabályozza az inter-
venció kérdését. A beavatkozás a közérdek alapján történik. Így fogjuk ezt tenni a jövőben is. Igyekezünk mindenkor megakadályozni a munkáselbocsátásokat és ahol lehetséges, igyekszünk a hazai munkásság érdekeit megvédeni. Így törvényileg elértük azt, hogy a vállalatok tömeges munkáselbocsátás esetén előbb a külföldi munkásokat bocsájtják el, csak azután kerül a sor a román állampolgárságú munkásokra. Ezzel az intézkedéssel elértük munkanélküliség esetén a hazai munkásság érdekeinek lehető védelmét. Ismétlem azonban, hogy néhány izolált vállalatot eltekintve, a gazdasági helyzet általában kielégítő s nem lehet szó komoly értelemben vett munkanélküliségről, mint az a nyugati államokban van. A munkanélkülivé vált munkások száma csekély és az a meggyőződésem, hogy még csekélyebb lesz, aggodalomra tehát nincs ok — fejezte be nyilatkozatát a miniszter.

Készülnek

a megyei választójegyzékek.

(Saját tud.) Az új közigazgatási törvény, amely lényegesen megváltoztatja a megyék szervezetét, hatalmas munkát ró a megyék vezetőire, akiknek különösen a községi és megyei választások okoznak gondot. Ma érdeklődünk dr. Lázár Ágoston alispánál a folyamatba teendő választási előkészületekről és tőle a következő felvilágosítást nyertük:

— A megye részéről már megtettük az előkészületeket a választások lefolytatására és az ideiglenes választói névjegyzékek összeírására, amiket Aradon kell betérjeszteni. A végleges választói névjegyzékek majd egy később hozandó miniszteri határozat után készülnek el. Ez a határozat csak a megyék és a községek határainak végleges és pontos megállapítása után jön létre és ettől számított tíz napon belül kell elvégezni a névjegyzék összeállítását. A törvény általános intézkedése, hogy minden 21-ik életévét betöltött román állampolgár, aki egy év óta lakik valamilyen községben, választó. Természetesen azok a gátló körülmények, amelyek a képviselőválasztásnál is fennállanak (büntetett előélet, beszámíthatatlanság, stb.) itt is fennállanak. Kivételt képeznek még a köztisztviselők, akiknek hivatalból van választójoguk. A választói névjegyzékeket a megyei és községi állandó választmányok készítik el és a jegyzékek legkésőbb minden év február elsejéig közszemlére kerülnek. Minden állampolgárnak joga van az illetékes járásbíró-
sághoz benyújtott kérvényében a kifüggesztésétől számított tíz napon belül észrevételeit és kifogásait megtenni, illetve egy-egy sérelem ellen felelkezni és a járásbírósnak tíz napon belül kell nyilatkoznia, illetve határozatot hoznia a benyújtott beadvány ügyében. A megállapított névjegyzékek egy másolatát ugyan-
csak az illetékes járásbíróshoz kell benyújtani.

— Választható minden 25 évet betöltött román állampolgár, a gátló körülmények ugyanolyanok, mint a választóknál. A községi tanácsosok mandátuma nyolc évre szól, de minden négy évben sorsolás útján kicserélik a tanácsosok egy harmadát, akiknek a helyébe újakat választanak. A választásokat a mindenkor pre-
fektus tűzi ki. A választások egy napig tartanak, a szavazás titkos és lajstromos lesz és a választás tisztasága fölött a járásbírósgok őrködnek.

Sikkasztással

vádolják a Népszövetséget
A Pangalos-kormány súlyos szabálytalanságokkal vádolja a Népszövetség görögországi ellenőrzőbizottságát.

(Athén, július 17.) A görög kormány és a Népszövetség között súlyos konfliktus tört ki. Az athéni sajtó egyrésze már a forradalom előtt azzal vádolta meg a menekültek felszámolására megszavazott népszövetségi kölcson ellenőrzési bizottságot, hogy súlyos szabálytalanságokat követ el. A forradalmi kormány azonosította magát ezekkel a vádakkal, és most pedig vizsgálatot indított a népszövetségi bizottság tagjai ellen. A Népszövetség tiltakozott ez ellen az eljárás ellen, hangoztatta, hogy a görög hatóság nem illetékes arra, hogy a népszövetségi bizottság tagjai fölött ítéljen. Pangalos miniszterelnök a tiltakozás ellenére is megmaradt álláspontra mellett és ma is a leghatározottabb formában hangoztatta, hogy döntő bizonyítékok vannak arra nézve, hogy a népszövetségi bizottság kezén igen nagy összegek sikkasztak el.

A Pangalos-kormány és a Népszövetség afféjének további fejleményei elé nagy érdeklődéssel tekintenek a görög politikai körök, mert a kormány, hirtelen a legerősebb lépésekre elszárván, a Népszövetség megbízottjai ellen.

Lopott a korzó szépe.

Az elzúllott leány visszament szülei házába, s míg kishuga a templomban esküdt, kifosztotta az egész házat.

(Saját tudósítónktól.) A háboru utáni meglazult erkölcsök binózesi statisztikájába való eset a szép Matild élettörténete. A csinos fiatal lány egy közeli községben lakott, udvaroltatott magának és az apró kalandok után, meguntva a falusi csöndet, a városi élet csillogásába vetette magát. Beköltözött Aradra, ki-ki sétált a korzóra, este a kávéházba ült be, szóval suhogott, illatozott, feltűnt mindenütt, ahol a félvilág lórája virul. A razzlától nem félt, igazolványa volt egy ismert cégtől és a rendőrségen is csak most tűnt fel, hogy nem tisztviselő. Matild szeretett élni, Matildot szerették a férfiak, vonzotta őket a boka fölött a karisnya alól kiviható aranykarika, hódoltak a falusi lány nagy stíli pózainak és úgy elkényeztettek, úgy elrontották, hogy most már azt sem tartja bünnnek, amit a napokban a saját családja ellen elkövetett. A rendőrtiszt előtt elbizakodott mosollyal, perfiden mondotta el, mit csinált. Mindössze, hogy következetes maradt önmagához s vasárnap váratlanul kitűzött a szüleihez, ahol éppen becsületes kis hugának az esküvőjére készültek. Természetesen megbotránkozva fogadták, ki is utasították, és ő megvárta míg a násznép a templomba megy, akkor visszalopódzott, sebőben összeszedte a sok nászajándékot, a huga kelengyéjét és a lopott zsák mánnyal visszautazott Aradra. A násznép feljelentésére letartóztatták, a lopott holmit visszavitték, de Matild megszegett fejfel mosolygott még akkor is midőn az ügyészség fogházába kísérték.

Lederer nem kapott kegyelmet.

(Budapest, július 17.) A Magyarország irja, hogy a kormányzó kabinetirodája Lederer Gusztáv kegyelmi kérvényét már visszautasította. A halálos ítélet késedelem nélkül v gre fogják hajtatni, mielőtt a kegyelmi kérvény elutasítása a hadbíróshoz megérkezik. Az a hír, hogy tekintettel a háborús kártételére és más katonai szolgálataira, Lederert nem akasztás, hanem fejbélövés által fogják kivégezni, nem felel meg a valóságnak.

Sikkasztással vádolnak egy aradi vasúti pénztárosnőt.

Az ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi ügyészségre ma egy sápadt fiatal urleányt hoztak át az aradi államrendőrségtől. A fiatal leány S. H. ellen súlyos vád merült fel, a melynek folytán tegnap letartóztatták s kihallgatása után átszállították az aradi ügyészségre. S. H. az aradi állomás egyik pénztáránál volt alkalmazva mint pénztárnoknő. A fiatal leány szorgalmas volt, pontosan végezte kötelességét, meglehetősen visszavonulva élt, nem költökezett s így általános megdöbbenést keltett, amikor az elmúlt napokban a pénztári rovacsolás azt állapította meg, hogy S. H. pénztárából 33 ezer lej hiányzik. A váratlanul jött vizsgálat sikkasztást állapított meg és az ellenőrök azonnal jelentést tettek az esetről a felsőbb hatóságoknak. A vasútgaz-

gatóság — a jelentés alapján — megindította a leány ellen a fejelemni eljárást, egyszersmind pedig feljelentést tett ellene az aradi államrendőrségen, ahol bevezették a nyomozást. A pénztárosnő előállították, kihallgatták, majd az aradi ügyészségre szállították.

Ma déli két óraker került S. H. az ügyészségre, ahol a szerencsétlen, síró-zokogó leány — kihallgatása folyamán — váltig hangoztatta és erősítette, hogy az ellene felhozott vád nem igaz, sikkasztás nem történt s az egész feljelentés nem egyéb bosszu művésnél: az egyik ellenőrző funkcionárius — szerinte — így akar bosszút állni rajta, mert gyűlöli őt. Az ügyészség vizsgálata teljes apparátussal megindult a valószínűség kiderítésére.

Katonai gyászpompa a szerb internáltak temetésén.

Nagy előkészületek történtek a tömeges exhumálásra. Országos gyászünnepség készül Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Mai számunkban beszámoltunk arról, hogy szeptember elején a román és jugoszláv állam költségén az aradi temetőben a háboru folyamán eltemetett 3277 internáltat és 40 hősi halottat exhumálják és az aradi alsótemető elkülönített részébe temetik újra és tömegsírjuk fölé a jugoszláv kormány hatalmas emlékművet is rendelt Tabakovics Emil aradi műépítésznél. Mára az ügyben még a következő részleteket tudtuk meg: A tömeges exhumálások, valamint az ezeket követő újratemetések nagy és impozáns gyászünnepségek között történnek meg. Ezekre a gyászünnepségekre meghívják Románia és Jugoszlávia összes görög keleti szerb hitközségeit, azonkívül a másvallásu romániai hitközségek képviselőit is. A szerb kormány és hadsereg, valamint a román kormány és hadsereg is hivatalból vesz részt az aktusoknál. Az újratemetés katonai diszszel fog végbemenni és az összes aradi csapattestek diszszadai és zenekarai kivonulnak.

Az exhumáltak újraszentelését Kovintyity Uros aradi szerb esperes-plébános fogja végezni, az összes romániai szerb papok és a Jugoszláviából érkező papok segítségével. Az Aradról annak idején hazatért internáltak küldöttségileg jelennek meg a temetésen. Az internáltak deputációját dr. Radonics István radikálpárti szkupstina-képviselő fogja vezetni, aki a háboru elejétől annak végéig szintén internálva volt Aradon. Radonics egyébként — értesülésünk szerint — akciót

indított volna aziránt, hogy az összes, háromezren felüli internált halott elhalálzási körülményeit és az életbenmaradottak szenvedéseit hivatalos nemzetközi bizottság vizsgálja felül és a vizsgálat alapján az SHS. állam kérje a Romániában tartózkodó bűnösök kiadatását, hogy megtorlás céljából a jugoszláviai bíróság elé állíthassák őket. Ehhez — a képviselő felfogása szerint — az SHS. államnak a saint-germaini és trianoni békeszerződések értelmében joga volna. A szerbiai országgyűlési képviselő egyébként az aradi várkazamaták foglyainak életét és történetét magyar, német, román és szerb-horvát nyelven könyvalakban is kiadhatja a közeljövőben. Az előkészületek az exhumálásra és újratemetésre serényen folynak és a kivétel csak azért kezdődik szeptember 1-én, mert a törvény szerint a nyár folyamán nem szabad halottakat exhumálni. Értesülésünk szerint, az elhalt internáltak hozzátartozói is nagy számban meg fognak jelenni Aradon és az exhumáltak közül többeket haza szándékoznak szállítani.

SPORT.

O Országos bajnoki felődöntő Aradon. Vasárnap, e hó 19-én délután 6 óraker a Olória-pályán nagyserű snortközönség lesz tanuja az aradi snortközönség. Az Univerzitate - UCASP matche az idei szezon egyik legkiemelkedőbb sporteseménye s egyáltalán legizgalmasabb mérkőzése lesz. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a jegyek elővételben Maidt Emil ut. üzletében kaphatók.

O A krakói mérkőzésekre felfrissítik a magyar válogatottat. A ketős svédországi eredménytelenség után a magyar válogatott Svédországban levő vezetősége elhatározta, hogy a krakói mérkőzésekre új erővel próbálkozik a farralt válogatott csapatban. A Krakóban lejátszandó mérkőzésekre három játékos utazik el: Dudás, a KAC hátvédje, Fried a BAK fedezete és Holzbauer a szombathelyi csatár. A három új játékos szereplésével a lengyelek elleni összcállítás a következőképpen lesz: Weinhardt—Fogl II., Dudás—Pesovnik, Kléber, Fried—Rémay III., Takács, Orth, Holzbauer, Jenny. A Stockholmban játszott csapatból tehát Biri, Fogl III., Nádler és Winder esnek ki. Lehet, hogy Rémay III sem fog játszani Krakóban, ez esetben Opata fogja helyettesíteni.

O Nem sikerült a La Manche-csatorna átúsása. Párisból jelentik: Marrasin Etel ausztráliai uszónó megkísérelte átúsni a La Manche-csatornát, azonban kilencórás ut után mintegy nyolc mérföldnyi távoiságra Dóvertól kénytelen volt abbahagyni az utat.

Salonta papja

mint aradi segédlelkész.

Elsimultak a papválasztás nyomán támadt ellentétek.

(Saját tud.) Salontán a közelmúltban befolytatott református felkészítésválasztás — mint megirtuk — nagy izgalmakat váltott ki. Több felölt igyekezett elnyerni a református hívek bizalmát, azonban ez Dohy Árpád segédlelkészben összpontosult, akít mintegy kétharmad többséggel választottak meg Salonta város református papjának. A választás lehűtötte ugyan a kedélyeket, de akadt egy törpe kétségség, amely meglehetősen az választást az egyházközségi időszaki bírósághoz. Az időszaki bíróság, amelynek világi elnöke kisjolsvai Szabó Zoltán aradi szőlőbirtokos, egyházi elnöke pedig Csécsi Imre aradi református esperes, ki is tüztek tárgyalási napot, azonban időközben a felebbezők hajlandónak mutatkoztak visszavonni a felebbezést, amennyiben Dohy Árpád férfiasan kijelenti, hogy nem él retorzióval azokkal a hívekkel szemben, akik a választást megelőzőleg és a választás alatt ellene harcoltak. Dohy Árpád, aki ezidőszert Aradon működik mint segédlelkész, kész örömmel adott ilyen nyilatkozatot, amelyben kijelentette, hogy semmiképpen sem élhet megtorlással senki ellen, mert ez ellenkeznék a krisztusi tanítással. A hívek meglegedtek ezzel s így az egyházközségi időszaki bíróság tárgyalása is elmarad és a fiatal pap minden nehézség nélkül elfoglalhatja tisztét. Dohy Árpád rendkívül képzett és szünpatikus fiatal pap, aki csak rövid ideje működik Aradon és lendületesen szép egyházi beszédeivel megkedveltette magát a hívekkel. Sokáig volt orosz fogságban, tanulmányait csak a háboru után fejezhette be Clujon és a reformátusság egyik erős harcosát látják benne. Állását valószínűleg még ebben a hónapban elfoglalja.

Petőfi unokaöccse

koldulási engedélyt kér.

A költő centenáriuma miatt kilencvennyolc éves korában uccára került.

(Budapest, július 17.) A főkapitányság közigazgatási osztályának vezetője előtt pergamentarcu, reszketőlábu aggastyán jelent meg ma délelőtt. Régi, megsárgult iratokat szedett ki zsebéből, amelyekkel igazolta, hogy *Gleichweit Vincének* hívják, kilencvennyolc éves és *Petőfi Sándornak unokatestvére*. Ezután alázatosan koldulási engedélyért folyamodott. A rendőrtanácsos helytel kinálta meg és arra kérte az agg Gleichweitt Vincét, mondja el, hogy jutott arra az elhatározásra, hogy koldulni megy. Az öregur könnyek közt panaszkolta el, hogy tiz-tizenöt esztendővel ezelőtt még jókor ember volt, de a háború alatt *nyolc fia elesett*, ő egyedül maradt, öregem nem birt gazdálkodni és háza, földje eluszott.

— Bajára kerültem, — mesélte — az ottani szegényház lakója lettem, míg az idén a „Sándor”-centenáriuma Pestre hozták. Sokat ünnepeltek, fényképeztek is, iratok rólam, de végre... ittmaradtam a nagy városban pénz nélkül, otthontalanul. A pesti kikötőkben hálтам, várótermekben, falatokért koldultam. De most már hivatalosan is szeretnék koldus lenni.

Míg az öreg Gleichweit Vincé elbeszélte élete regényét, a népjóléti minisztérium áttelefonált a rendőrtanácsosnak, hogy Petőfi rokonának ne két hónapra adja ki a koldulási engedélyt, mint szokásos, hanem hat hónapra...

Igy is lett. Gleichweit bácsi megkapta a „koncessziót”, meg is köszönte szépen, és boldogan csoszogott el. Az ajtóban még egyszer megnézte az irást, amikor látta, hogy hat hónapra szól az engedélye.

— Elég lesz ez egész életemre, — motyogta. És elment. Gleichweit Vincének hívják. Kilencvennyolc esztendő. Petőfi Sándor unokaöccse.

Öngyilkos betörő

A sikertelen betörési kísérlet után felakasztotta magát, de megmentették az életnek.

(Saját tudósítónktól.) Nem mindennapi sorozatos betörést kísérelt meg Németzentpéteren Hege dús András aradgáji 21 éves péksegéd. Ugy látszik csak „pénzre utazott”, fehérnemű és egyéb értékes tárgyakat nem vitt el, ellenben teljesen felhorgatta a lakásokat, össze-vissza hajigált mindent s különösen a szalmazsákokat, a falusi nép „takarékk”-ját vette alapos vizsgálat alá. Egyik házban, ahol a kutatás eredménytelen volt, s csak annyiban tett kárt, hogy a lakást alaposan feldulta, kedélyesen besomázkodott, s bor hiányában az ott talált köcsög tejszínt hörgintette fel. E gyenge eredménnyel végződött kísérlet után Feil községi szolga lakását nyitotta fel, a mi annál könnyebben ment, minthogy Feil a község házában, családja pedig aratási munkával volt elfoglalva. Véletlenül azonban hazajött Feil egyik kislánya, aki az idegen láttára lármát csapott, az összecsisodított szom-

szédság pedig üldözőbe vette a kerten át menekülő betörőt. A kislány első ijedtségéből magához térve a község házára rohant, hogy apját a betörésről értesítse. Feil lányával együtt futva igyekezett lakására, s itt kezdődött a komikum, amely a betörőre majdnem tragikus kimenetelűvé vált. A kerten át menekülő Hegedűs ugyan is egy sikátorban épen a lakására igyekvő Feil „üldöző karjai”-ba rohant, aki a betörőt az üldözők segítségével a csendőrségnek adta át. Toma János csendőrőrmester kihallgatás után a község házában le-

vő és az uccára méző vasrácsos ablaku fogdába záratta a betörőt, hogy aztán a legközelebb induló vonattal az ügyészséghez szállíttassa. Nemsokára rá egy iskolás kislány ijedten szállt be az ügyeletes községi szolgához avval, hogy a fogda vasrácsán egy ember lóg. Azonnal felnyitva az ajtót Hegedűst nadrágszíjára felakasztva találták, sietve levágták és így még sikerült őt életre keltetni. A nem sikerült betörés és öngyilkossági kísérlet kipihenése után Hegedűst átadták az ügyészségnek.

Nehézségek a konkordátum körül

(Bucuresti, július 17.) Az *Adeverul* című lap a most folyó konkordátum tárgyalásokról szóló cikkében megjegyzi, hogy a román kormány igen előnyös ajánlatot tett a római Szentszéknek. A Vatikánnal azonban igen nehéz a megegyezés, mert — az *Adeverul* szerint — a Szentszék állandóan újabb követelésekkel hiúsítja meg a tárgyalások befejezését. A bucaresti kormány elhatározta, hogy a közeljövőben megszavaztatja a kultúrörvényt és majd csak azután fogja a Vatikánnal ismét felvenni a konkordátum-tárgyalásokat.

Feltartóztatták a megyei román bizottságot.

Incidens a román-magyar határon a bizottság határátlépése körül.

(Saját tudósítónktól.) A román magyar bizottsági tárgyalások még folynak, tegnap azonban egy kisebb jelentőségű incidens rövid időre megakasztotta a bizottságok zavartalan munkáját. Az aradi megyei román bizottság Kevermesen át akart menni autóval Magyarországra, azonban a magyar varjasi magyar csendőrfőhadnagy utját állta és kijelentette, hogy *nem engedheti át a bizottságot a határon*, mert erre minczen utasi-

tása. A bizottság visszatért Aradra, ahol jelentést tett erről dr. Vázár Agoston alispánnak. Az alispán azonnal távirati jelentést küldött a belügyminisztériumba, viszont dr. Antalfy Lajos az Aradon időző magyar bizottság egyik tagja kijelentette, hogy az illetékes fórum elégtételt szolgáltat a román bizottságnak és egyben ir- tézkedik is, hogy a jövőben hasonló esetek a magyar hatóságok részéről elő ne fordulhassanak.

Kinos incidens a budapesti román konzulátuson

Tetteles vita egy magyar operaénekesnő román vizuma miatt.

(Budapest, július 17.) Kellemetlen és szokatlan incidens színhelye volt ma délután a budapesti román konzulátus helyisége. Még kedden történt, hogy megjelent a konzulátuson Németh Máriának, az ismertnevű világhírű magyar operaénekesnőnek, a bécsi Staatsoper tagjának a fivére, hogy vizumot kérjen az énekesnő számára. Németh Mária ugyanis mostanában Lugosra szeretett volna utazni, hogy az ott — szülei házában — tartózkodó Grozavescu Traian-nál, az európai viszonylatokban is kiváló román operaénekesrel találkozhasson, kivel együtt utazna olaszországi turnéra. Az énekesnő fivére átnyújtotta a művész utlevelét, mely már majdnem az összes európai államok vizumával el van látva s kérte, hogy azt a konzulátus román vizummal is lássa el. A konzuli iroda egyik tisztviselője vette át az utlevelét, ellenben azzal a megokolással, hogy Németh Máriának be kell mutatnia valamelyik színházzal kötött szerződését,

mert csak úgy engedik be Romániába, egyelőre visszautasította a vizum kiadását. Németh Mária fivére erre eltávozott a követségről. Ma délután Grünauer József középiskolai tanár, a művész fivére jelent meg ott, hogy a dolgot rendezze. Kérte a szóbanforgó tisztviselőt, tekintsen el Németh Mária szerződésének bemutatásától, akinek eléggé ismert neve van és minczen szüksége arra, hogy szerződéssel igazolja művészi hivatását. A konzulátus tisztviselője azonban ennek dacára is kemény szavakkal utasította el ismét a kérés teljesítését, majd azzal, hogy a hivatalos óra már lejárt, távozásra szólította fel Grünauert, majd megragadta a tanár karját és az ajtón kitesz-kolta. Amikor pedig az ajtóhoz ért, belerugott a tanárba. A súlyosan inzultált Grünauer tanár, aki a rugás következtében ugyan megtántorodott, sebtében visszafordult és arcul ütötte a tisztviselőt. A további tettelességet csak több ur közbelépése akadályozta

meg. Ezután Grünauer nyomban el is távozott a követségről. A *Magyar Hírlap* arról értesül, hogy az ügynek diplomáciai folytatása lesz, mert a román követség a külügyminisztérium útján kér elég tételt a történetekért. A román követség felfogása szerint ugyanis egy magyar állampolgár ezzel a viselkedésével megsértette a román követség exterritorialitását s így ezért megfelelő elégtétel jár. Németh Mária a történetek után természetesen lemondott arról, hogy Romániába utazzon. Férje azonban kártérítésért és jogtalan eltulajdonítás miatt pört indít a román követség ellen, mert viszatartották feleségének az összes európai államokba szóló vizumokat tartalmazó utlevelét.

Rablógyilkosság a levegőben

Megfejtődött a titokzatos légi tragédia.

(Budapest, július 17.) Nagy fel-tűnést keltett hónapokkal ezelőtt az a különös és szokatlan módon végrehajtott rablógyilkosság, amelynek Tasker John strasburgi gyémántkereskedő esett áldozatul és akinek összeromcsolt holttestét Sopron közelében találták meg a mezőn dolgozó munkások. Ugyan ebben az időben a jugoszláviai Vognya község közelében szintén találtak egy hullát, amelynél semmiféle személyazonosságot igazoló irást nem találtak. A gyilkosságot azonban a sopronhoz hasonló módon hajtották végre és ezért a zágrábi rendőrség a budapesti és bécsi rendőrségekhez fordult, hogy ezeknek segítségével derítse fel a titokzatos gyilkosságot. A bécsi rendőrség hamarosan megállapította, hogy még hónapokkal ezelőtt indult el Budapest felé a nemzetközi repülőjára 71. számú gépe, amelynek indulását Budapestre telefonon jelentették. A gép azonban sohasem érkezett meg Budapestre és Bécsbe sem tért vissza. A gépet Büchler Ferenc pilóta vezette, aki szintén nem jelentkezett ez idő óta. Most megállapítást nyert, hogy a Vognya mellett talált holttest Büchler hullája. A repülőgép harmadik utasa Sawis Lajos volt, aki minden valószínűség szerint a pilóta tudta nélkül gyilkolta meg a gyémántkereskedőt. Majd kirabolta, s elszedte tőle a nála levő 20.000 frank értékű aranyárut és a 30 millió frank értékű gyémánt- és briliánsköveket. Sawis ezután ledobta a gyémántkereskedő holttestét a repülőgépről és a pilótát arra kényszerítette, hogy Jugoszlávia felé repüljön vele. A szerémségi Vognya község határában azután a pilótát is eltette láb alól. Valószínűnek tartják, hogy Sawis ezután felgyújtotta a repülőgépet, amely elhamvadt és ezért nem találtak rá. A szenzációs rablógyilkosság ügyében az egész nemzetközi rendőrséget mozgósították és most lázas tevékenységgel kutatnak Európa összes rendőrségei Sawis Lajos után.

Bajok

az új zárórarendelelet körül.

Aradra nem érkezett a módosítás. — Tömeges ellátás a kereskedők ellen.

(Saját tudósítónktól.) A nemrég életbeléptetett záróra - rendelet egyes pontjai — mint arról be is számoltunk — általános elégedetlenséget keltettek úgy a kereskedők, mint a közönség körében. A fővárosban és az ország több városában felhangzott panaszok végre arra indították a munkaügyi miniszteriumot, hogy a záróra-törvényen némi módosítást eszközöljön. Mint ismeretes, Timisoarára már meg is érkezett a miniszterium rendelete, amely szerint az üzletek a déli órákban nem 1-3-ig, hanem 1/2-3/4-ig tartandók zárva. Ez a rendelet, amely némileg előnyösebb a kereskedők és a közönség szempontjából. Aradra még nem érkezett meg. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ma feliratot intézett a munkaügyi miniszteriumhoz, hogy a záróra-rendelet módosítását Aradon is léptesse életbe.

Az aradi fővároszéken már több kereskedő ellen eljárás indult a záróra-rendelet áthágása miatt. A kereskedők ellen az a vád merült fel, hogy néhány perccel későbbben zártak, vagy korábban nyitottak, mint ahogy a rendelet előírja. Az aradi kereskedők testületileg lépnek fel a záróra-rendelet tiszteletlen végrehajtása ellen, mert lehetetlen kívánni, hogy a vásárlókat, akik záróra előtt néhány perccel léptek be az üzletbe, pontosan zárórakor kintassák, vagy megtagadják a további kiszolgálást. A záróra-rendelet különösen a községekben okozott nagy kellemetlenségeket. Dacára annak, hogy a rendelet kimondja, hogy a végrehajtásánál a községekben a helyi viszonyokhoz kell alkalmazkodni, a hatóságok szigorúan követelik, hogy a kereskedők pontosan az eredeti rendelethez alkalmazkodjanak. Pocica (Pécska) és több más aradmegyei község küldöttsége jelent meg ma az aradi munkaügyi felügyelőnél és kérték Popescu munkafelügyelőt, utasítsa a községi hatóságokat, hogy a záróra-rendeletet törvény szerint a helyi viszonyokhoz alkalmazzák. A küldöttségek vezetői elpanaszolták, hogy a reggel 6 órai nyitás és az esti 7 órai zárás miatt a földmunkások, akik hajnalban mennek munkára és napnyugtakor térnek vissza, nem tudják szükségleteiket beszerezni. A munkafelügyelő kijelentette, hogy a községek vezetői úgy a kereskedők, mint a lakosság érdekeit tartásák szem előtt.

— Vallott az állampapírok hamisítója. Bucurestiből jelentik: A vacaresti fogház vizsgálóbírája ma kihallgatta Damboviceanut, a jelzőlap papírok hamisítóját, aki konokul tagadta a terhére rótt bűncselekményeit. Nagyon meglepődött, amikor a vizsgálóbíró szembesítette vele a társ letartóztatásban levő Lupescut és Mateescut. A szembesítés hatására Damboviceanu töredelmes beismerő vallomást tett, melynek alapján újabb letartóztatás várható.

Románia készül a Népszövetség elé.

(Bucuresti, július 17.) Duca külügyminiszter s Petrescu Commen genfi követ ma hosszabb tárgyalásokat folytattak és a Lupta szerint meg is állapodtak Romániának a Népszövetség szeptemberi ülészakán a kisebbségi kérdésben tanúsítandó magatartását illetően. Valószínű, hogy az ülésza kelőti Geniben tartandó kisanant konferencia fogja végleg megállapítani a támaszokkal szemben követendő taktikát és védekezést.

Amundsen raboknak tartott előadást.

Oroszország is résztvesz az északsarki Zeppelin-expedícióban.

(Oslo, július 17.) Amundsen tegnap az oslofi fegyőz rabjai előtt tartott előadást sarki utjáról. A rabokkal a fogházor ugyanis általában közölte a sarki kutatás híreit és amikor Amundsen visszaérkezett, az egyik rab költeményt írt hozzá. Amundsent ez annyira meghatotta, hogy engedéllyel egy teljes óráig ismertette utját a rabok előtt. Az előadás lelkesezést keltett és a rabok elnékeltek a norvég nemzeti himnusz. — A parlament különben mai ülésén egyhangulag Amundsen évi tiszteletdíját hatezer ko-

ronáról tízenkétezer koronára emelte fel. — Az északsarki vidék felkutatására alakult német társaság egyik tagja Bruns kapitány a jövő esztendőben Moszkvába megy, ahol Nansennei találkozik és együttes megbeszéléseket folytatnak az északsarki Zeppelin expedíció ügyében. Bruns ezután a szovjetkormányval tárgyal egy japán léghajóját felállításáról. Ez a léghajó Szentpétervárt is érintené és átrepülne az Oroszországhoz tartozó északi jeges vidéken. Bruns ehhez meg akarja szerezni a szovjetkormány hozzájárulását is.

Győznek a rifkabilok Marokkóban.

Taza városát elfoglalták a felkelők. — A francia hadvezetőség nagy katonai erőket küld a veszélyeztetett helyekre.

(Páris, július 17.) A marokkói háborús helyzet olyan katasztrófális méreteket öltött, hogy a kormány elhatározta, hogy nagy megerősítéseket küld Marokkóba. A rifkabilok az egész 300 kilométeres frontot a leghevesebben támadják és a jelentések mindinkább a törzsek tényereséről szólnak. Így a legújabb távirati jelentés szerint Taza városát elfoglalták a felkelők, ami Párisban óriási szadalmat okozott. Tazában vannak ugyanis a harcok folytatásához szükséges francia raktárak és műhelyek. Taza elfoglalásával a franciák nem használhatják a fővonalat s nem igen gondoskodhatnak utánpótlásról és élelmezésről. A francia front visszavonása most már elkertülhetetlen, bár ez a francia csapatok újabb veszélyét rejti magában.

mert különböző kabiltörzsek közé kerülnek. Az egyik francia zászlóalj máris elveszett. A zászlóaljat a felkelők teljesen bekerítették és elfogták s mert a francia repülők a mulkor 175 arabot megölték, most bosszúból az egész zászlóaljat lemészárolták. A rifkabilok stratégiai előnye már az egész fronton érezhető.

A kabilok első sikeres frontátörése után Liautey marsall távirati uton kért újabb erősítéseket Párisból. Ezt már az új marokkói főparancsnoktól. Neulens tábornoktól is kérte. A pfalzi divíziót kívül most már a tuniszi csapatokat is Marokkóba dirigálják. A 27-es alpesi vadászok is utrakészen állanak. Rövidesen tekintélyes francia haderőt összpontosítanak Marokkóban, egyelőre azonban a francia csapatok csak védelemre szorítkozhatnak.

Megalakul az új jugoszláv kormány.

Érdekes politikai átszervezések a Radics-Pasics megegyezés nyomán.

(Belgrád, július 17.) A jugoszláv politikai életet még mindig erősen foglalkoztatja Pasics radikális pártjának és Radics István horvát parasztpártjának végleges megegyezése s ezzel kapcsolatban a koalíciós kormány megalakítása. A végleges megállapodás nem ment egészen simán, mert a megegyezéssel kapcsolatban a Pasics-párt és a Radics-párt kereteln belül megindult a bomlás. Pasicsék — persze kényszerűségből — otthagyták a Pribicsevics-féle független demokráciát, míg a parasztpártból több parasztpárti képviselő vált ki, valamint az ugynevezett Zajednica tagjai. A megegyezés követke-

tében természetesen az ellenzéki blokk is megszűnik eddigi formájában, mert Radics Pavle, aki jelenleg a parasztpártot vezeti, igérete dacára sem jelent meg már a blokk legutóbbi ülésén. Az új koalíciós kabinetben a horvát parasztpárt négy miniszteri tárcát kap. az új kormány ismertebb tagjai Pasicson kívül Nincics külügyminiszter, Trifunovics közoktatásügyi miniszter és Radics Pál földművelésügyi miniszter lesznek. Az új kormánynak a parlamentben kétharmad többsége van. Radics István pörét valószínűleg megszüntetik és Macsekkal, a parasztpárt másik letartóztatott vezérével együtt szabadlábrahe-

lyezik. Radics akkor hosszabb időt szándékozik Belgrádban tölteni. Radicsék és Pasicsék megegyezése a vidovdani alkotmány alapján történt. A Radics-párt elfogadta annak összes rendelkezéseit és rendezést nyert a hadsereg kérdése is. Radicsék elfogadták a radikális-párt álláspontját a szolgálati idő és szolgálati hely tekintetében s mindazokat a rendelkezéseket, amelyek ebben a tekintetben eddig fennállottak. Magukévá tették a parlamentnek eddig beterjesztett és ezután beterjesztendő törvényjavaslatokat. Így többek között az elemi iskolákról, az agrárreformról és a sajtótörvényről szóló javaslatokat, vagyis az eddigi kormány egész programját elfogadták és csak az volt a kikötésük, hogy a radikálisok szakítsanak Pribicsevicsékkel, akikkel kiegyenlíthetetlen ellentétek vannak.

Különb, mint Belgrádból jelentik: Pasics miniszterelnök egészségének helyreállítása végett, hétfőn külföldre utazik.

Ujjáépül

az aradi református templom. A hívek áldozatkészségének gyönyörű példája.

(Saját tudósítónktól.) Az ősi aradi református templom falait már bontogatják a kőművesek és az Ur asztala helyén most malteros hordók és más építészeti eszközök állanak. Szántay Lajos aradi műépítész grandiózus és igazán művészi templomot épít a mai, kissé már ősdí templom helyébe, amelyet 1847-ben emeltek. Egy millió lejbe kerülnek az átalakítási munkálatok s ha az építkezés befejeződik, Arad ismét gazdagabb lesz egy művészi épülettel. A mai templombejáró helyébe díszes és stílusos feljárt kerül, jobboldalon az épület Terleky-uccaj részén lesz még egy bejáró és az épület hátsó részét tetemesen kibővítik, amilytal egy darabot elvesznek a református parokia kertjéből. Belül díszes karzatok is lesznek, felemelik az orgonát. Általában tágasabbá és meghittebbé teszik a templomot, amelyet fűtésre is berendeznek, úgy, hogy télen templomi hangversenyeket is lehet majd tartani benne. Új és csinos külsőt kap a torony is. A szükséges összeget gyűjtési akció után teremtik elő. Nyolcszáz ezer lej már biztosítva van, a hiányzó kétszáz ezer lej pedig még fokozottabb gyűjtéssel akarja összeszedni a református hitközség vezetősége. Az egész református társadalom megmozdul és szegény, gazdag egyaránt elhozza adományát, hogy biztosítva legyen a református hívek ujjáépült temploma. A felavatás október 31-én a reformáció emléknapján lesz díszes külsőségek és nagy ünnepek között és erre az alkalomra előkelő református világi és egyházi méltóságok érkeznek Aradra. Amíg az építkezés tart, addig az istentiszteletek

az evangélikus templomban lesznek vasárnapokon délelőtt tíz óra kor, még pedig felváltva, egyik vasárnapon a református, másikon pedig az evangélikus hívek jönnek össze. Ugyanígy módon tartják meg vasárnap délután az ima és biblia órákat is. Az egyházi elnökség kéri a híveket, hogy a gyűjtőveken megajánlt összegeket minél előbb fizessék be és újabb adományok verbuválásával szolgálják a szép s magasztos akciót.

HIREK

A plánétás.

Előbb csak két félénk gyerek szem, aztán egy szattyán-sárgás kókadt csőr, a végén egy domínókatniya-formájú féglányról egy kék-zöld-piros tollu öreg madár riadt a kávéházi márvány fölé: a plánétás papagály. A papagály fáradt, éhes és tépázott volt, a gyerek vézna és tüdővésztes és az egymásra árvult két élet fehér és bordó céduláscákkal biztosított a váratlan örökség és egy forrásban lévő nagy-nagy szerelem boldogsága fölül. A váratlan örökség és a nagy szerelem megtudásának két lej volt az ára. Plánétát azonban kevesen húzatták. Csak egy a szivaros kezükkel, a vacsorázás elbizakodottságával, az újságmögüli mérges tekintettel lesztették odébb a Tüdővszt: ebben a nagy hiteltelenségben már senki nem kíváncsi boldogságra és szerelemre és közümbössé lett, hogy mi jön, vagy mi jöhetne. A két feketülő tüdő pedig ment tovább, asztaltól-asztalig, egy deciliter tej árért, egy kis vegetációs élet-toldozgatásért kínál szerencsét és idegen örömeiket és amikor a hiteltelenség és szenttelenség vesszőfutásában az uccai hársfák alá ér, egy ösztövérv némbor kezétől két ütés csattant az ügyedenséget, az üres kalapért és a megmaradt céduláscákkért és mikor az öreg és éhes papagály a földre billent az ütéstől, úgy sikoltott fel, mint egy kétségbeesett, panaszos kishgyerek.

(—2—)

— Arad prefektusa hivatalában. Georgescu János aradi prefektus. a ki hosszabb nyári egészségügyi szabadságáról tegnap tér vissza, ma elfoglalta hivatalát. A prefektus referáltatott magának az ügyekről és ma már résztvesz a lakásbizottság délutáni tárgyalásán is.

— Paiesztina volt kormányzója Romániában. Bucurestiből jeleik: Sir Herbert Samuel, Paiesztina volt főkormányzója Konstantinápolyból jövet ma Constanzába érkezett. A volt főkormányzó három napig marad Romániában, utána Londonba utazik.

— Esküvő, Bogschia Ida és Gásza Emil ma szombaton tartják esküvőjüket az aradi Minorita templomban.

Bekerítették a csendőrök a rablóbandákat.

(Bucuresti, július 17.) A belügyminiszteriumhoz ma jelentés érkezett, hogy a csendőrök Tomescu és Munteanu bandáját teljesen bekerítették. A jelentés szerint a rablók aligha menekülhetnek ki a csendőrgyűrűből.

Országos akció

Arad megye kárvalott lakossága érdekében.

Megsegítik a viharsújtott községek népét.

(Saját tud.) Részletesen beszámoltunk arról, hogy a hietek óta tartó nagy esőzések miyos és nagy károkat okoztak Arad megyében is, különösen a halmágyi radnai és ternovai járásokban. A legnagyobb volt a pusztítás a ternovai járás Silindia, Dezsőháza, Seléndliget és Kavna községeiben, ahol óriási jégvihar volt, amely az összes gabonaterületeket és a szőlőt teljesen elpusztította. Négy falu lakossága vált koldussá csak ebben az egy járásban és ezek a szerencsétlenek az új termés kezdetén a leg-

nagyobb kétségbeesésben vannak, mert képtelenek állataiknak enni adni és nem tudják még, hogy miből fogják fedezni gabonaszükségleteiket. Arad megye alispánja az illetékes járások főszolgabíráitól jelentést tétetett magának az elemi csapás pusztításáról, a lakosság nyomoráról és sürgős felterjesztést tett a belügyminiszterhez, amelyben segélyt kér az elemi csapások által sújtott községek részére. Hír szerint országos akció-kapcsán fogunk segíteni a szerencsétlen arad megyei községek lakosain.

Jogerős lett Esterházy grófnó börtönbüntetése.

A legfelsőbb csok törvényszék is jóváhagyta a kőnkodással vádolt grófnó büntetését.

Brünnből táviratozták: A felső törvényszék tanács előtt ma tárgyalták Esterházy Lujza grófnó ismeretes pörét. A grófnót — mint emlékeztetés — Magyarország javára elkövetett állítólagos politikai kémkedésért börtönbüntetésre ítélték. A kémkedés a vád szerint, az annak idején letartóztatásban levő Osterburg ezredes megbízásából történt volna olyan formán, hogy Esterházy grófnó lengyel politikusokkal keresett összeköttetést és megtalált leveleiben azt a kifejtést tette, hogy a Felvidék és Magyarország újra való egyesítésén fáradozik. Tarnovszky grófnóhoz intézett levelében arra kéri, hogy szeressen

összeköttetést a lengyel vezérkarhoz, mert a csehszlovák katonai helyzetből fontos ismereteket tud adni. Több levelet találtak meg Osterburg ezredesnél, amelyeket a grófnó a fogdázból csempészett ki. A grófnót — mint ismeretes — az elsőfokú bíróság egy évi börtönrre, 20.000 csehszlovák pénz büntetésre és politikai jogainak három évi felfüggesztésére ítélték. A másodfokú bíróság ezt az ítéletet megerősítette. A legfelsőbb törvényszék ma hosszas tanácskozás után az államügyész és a vádlott által benyújtott semmisségi panaszt elvetette és az ítéletet szintén jóváhagyta, amely így jogerőssé vált.

— Borzalmas vihar Bessarabiában. Bucurestiből jeleik: A besszarabiái Soroca községben tegnap borzalmas vihar dúlőngött. Számos ház és a vágóhid a vihar következtében összedőlt. Három embert az orkán a Dnyeszterbe sodort. A kár óriási.

— Halálozás. Barthmes Analise. Barthmes Viktor aradi kereskedő leánykaja, hosszas szenvedés után tegnap elhunyt Aradon. Temetése az evangélikus vallás szertartásai szerint ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

— Elfogtak egy alkodust. Az aradi államrendőrség az utóbbi időben naponta tartóztat le csavargó és munkakerülő koldusokat, akik dacára annak, hogy munkaképesek, házról-házra, lakásról-lakásra járva koldulják végig a várost. Ma délután ismét egy javíthatatlan munkakerulót fogott el az aradi rendőrség. Jászai Józsefnek hívják és már huszonnégy ízben volt büntetve koldulás miatt. Jászai 40 éves, hatalmas, tagbaszakadt munkabíró ember. Valamikor pincér volt, de dolgozni nem szeret és teljesen elzüllyött. Elferdített vállakkal, sántítva könyörög alamizsnáért és mindenkinek azt állítja, hogy a háboruban sebesült meg. Jászait, aki egyenes tartású, teljesen egészséges ember, mint javíthatatlant Bucurestibe szállítják, ahol kényszer munkára fogják.

— Felhívás adófizetésre. Arad város vezetősége közli, hogy 1925 július 15-én esedékes lett a második félévi adók befizetése is. A közönség egyrésze azonban még az első félévi adóját sem fizette be a városi pénztárba. Ezután hívja fel a közönséget, hogy esedékes adóit a legközelebbi időn belül egyenlítsse ki, mert jövő héttől kezdve megkezdődnek a végrehajtások, amelyek a közönségnek felesleges költséget és a városnak munkát és idővesztést jelentenek.

— Meghívó. Az Erdélyrészi Faltisztviselők Egyesületének aradi csoportja vasárnap, e hó 19-én délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart a Kereskedelmi és Iparikamara helyiségében a zárszámadások előterjesztése ügyében, amelyre a t. tagokat ezután hívja meg az Elnökség.

— Tiltott műtét áldozata. Rus Floarea simandul-de-josi (alsósimándi) parasztlacszonnyon az elmúlt napon tiltott műtétet végeztek, melynek következtében vérmérgezés alakult be és a szerencsétlen asszony a gyors orvosi beavatkozás dacára kiveszenvedett. A tiltott műtét végrehajtók ellen szigorú eljárás indult.

— Villámesapásból tűz. Mitea Paraschiua lestoarai lakos tulajdonát képező gazdasági épületbe a tegnapi nagy viharok alkalmával becsapott a villám és ennek következtében tűz ütött ki. A tűz a nagy

felhőszakadás sem tudta eloltani és így a kár meghaladja a 15.000 lejt.

— A vértanuszobor lebontása. Aradon a Piata Avram Jancu (Szabadság) téren már csak egy csupasz márványoszlop jelzi, hogy valamikor egy monumentális szoborcsoportozat, a tizenhárom aradi vértanu emléke díszítette a tér közepét. Két heti munka után leemelték az összes bronzalakokat és kocsin elszállították a tüzoltólaktanya udvarára. Néhány nap múlva a márványoszlop is eltűnik az Avram Jancu térről és akkor nyomban hozzáfognak a Kossuth szobor lebontásához. A két lebontott szobor helyét egyelőre virággyákkal díszíti a városi kertészet.

— AZ AMERIKAI ADÓSSÁGOK. Bucurestiből jeleik: Birbescu herceget, Románia washingtoni követét a kormány visszahívta, hogy utasításokat adjon az amerikai adósságok ügyében.

— A kirakatverseny sikere. Az aradi Árumintavásár napjaira a Kereskedelmi Testület által rendezett kirakatverseny a beérkezett nevezések nagy számára való tekintettel a legzebb eredményt igéri. A versenyző kirakatokat 31-én, egy nappal a vásár megnyitása előtt bírálja el a megalakuló bizottság, úgy hogy a vásár megnyitásakor a nyertes kirakatok már mint ilyenek lesznek jelölve. A versenyben résztvételt jelző táblák legközelebb kiosztásra kerülnek. Kíváncsok, hogy az érdekeltek bejelentik a Testület titkári hivatalában, hány a kirakatuk, tehát hány táblára van szükségük. Az utolsó jelentkezéseket még ezen a héten fogadják el.

— Új gyógyszerész. Holländer János, Holländer Miksa földbirtokos fia az innsbrucki egyetemen kifizetésével nyerte el a gyógyszerész diplomát.

— Óriási érdeklődés mutatkozik az aradi Árumintavásár keretében rendezett gazdasági kiállítás iránt. Az aradi orsz. Árumintavásár keretén belül rendezett gazdasági kiállítás iránt nem várt arányú érdeklődés mutatkozik. A kiállítás az Arad-hegyaljai szőlősgazdák széles rétegeiben keletett mozgalmat és legnagyobb részt már jelentkeztek a gazdasági kiállításra való részvételre, ahol boraikat bemutatják. — Mégis azok, akik mindeddig elmulasztották volna a jelentkezést és sülyt helyeznek boraik bemutatására, jelentkezzenek Halpert Lajos urnál az Arad megyei Gazdasági Egyesületben.

— Nagy aradalmi könyvtár és ritka bélyegek kiárusítása Kerpelnél, Aradon.

— Levélfosztogató postás. A Közlöny mai számában megírta, hogy a rendőrség letartóztatta Paduran Péter aradi postást és feleségét, akik egy értékes levélküldeményt kifosztottak. Az aradi postahivatal közli, hogy Paduran nem volt levélküldéses, hanem a posta raktárában dolgozott és ott jutott kezeihez az értéket tartalmazó boríték.

— Gyöngéd és hamvas arcbőr a szépség főkélléke. Hogy ez elérje, keverjen mosdóvizébe eredeti MACK féle KAISER BORAX-ot, amely egy természetes és ártalmatlan szer az arcbőr ápolására.

Könyvajdonságok naponta érkeznek Sándor hírlapredájába Arad.

LEGUJABB

Nagyarányu bányászsztrájk Angliában.

London, július 17.) Glamorganban 500 munkás kivételével a bányászok mind sztrájkbaléptek. A sztrájkolók zeneszóval a bányához vonultak, megtámadták a dolgozókat és erőszakkal akarták őket kényszeríteni a munka abbahagyására. A színhelyre azonnal rendőrség vonult ki, mire erős harc fejlődött ki a munkások és a rendőrök között. A rendőrök a fegyverüket is használták és csak tíz pernyi súlyos harc után sikerült visszacsorítani a sztrájkolókat. A harc alatt a sztrájkolók közül huszan, a dolgozó munkások közül 16-an és a rendőrök közül négyen sebesültek meg.

Októberben lépnek élebe az új megyebeosztások

Bucurestiből jelentik: Az új megyebeosztások ügyében kiküldött bizottság a jövő héten tartja utolsó ülését Bratianu Ionel miniszterelnök elnöke alatt. Az új megyebeosztási tervezet október 1-én lép élebe.

Halálraítélt politikai gyilkosok.

Berlinből táviratozzák: Az esküdtszék ma tárgyaita a Roszbach-féle politikai szervezet négy tagjának ügyét, akiket azért helyeztek vád alá, mert a szervezet egyik tagját meggyilkolták. A nyilvánosság kizárása mellett tartott tárgyaláson közönséges gyilkosság büntetésében mondották ki bűnösöknek a vádlottakat. Kalla főhadnagyot és Rottzov építést a gyilkosság elkövetéséért, Schöller főhadnagyot és Lezzaka földművest pedig gyilkosságra való felbujtásért halálraítélték.

xx Jón! „Messalina, mindenkinek szeretője“, rendezte a „Quo vadis?“ világhírű rendezője: E. Guadzzoni.

xx Az aradi Marosparti nyári mozgószínházban ma és holnap „Gyimesi vadvirág“ 5 felvonásos népszínmű, egy legujabb párisi divatrevü és „Chaplin mint betegápoló“ kerül bemutatásra. Kezdeté pont háromnegyed 10 órakor.

Határincidens a bubifrizura miatt.

Egy dühös férjet kötéllel húzták vissza hazájába.

(Saját tudósítónktól.) Különös és szokatlan határsértés történt a jugoszláviai Susakon, ahol évek óta békés családi életet él Frulla József asztalos és felesége. Az utóbbi időben azonban megzavarta a családi harmóniát — a bubifrizura. Frulla Józsefnének gyönyörű szőke haja volt, az asszony azonban nem akart elmaradni a kortól s bejelentette férjének, hogy levágatja a haját. Frulla élénken tiltakozott ez ellen a terv ellen. Tegnap este, mikor Frulla hazafelé tartott, az uccán találkozott a feleségével. Az asszony a legdivatosabb bubifrizurát hordta. Frulla annyira nem lelkesedett, hogy előbb szidni, majd verni kezdte az asszonyt. Az új bubit csak az arra járó két rendőr tudta megmenteni a férj tettelegességétől. A dühöngő férj most a rendőrök ellen fordult s azokat kezdte istenigazából páholni. A rendőröknek egy egész őrzület jött a segítségére. Frulla a tulerő láttára egy nagyot ugrott s — odaát volt Olaszországban. Az olasz őrség szuronyai azonban visszazavarták. Frulla erre megállt közvetlen a két határ közt s dühös szidalmakkal illette mindkét határőrséget. A susáki rendőrök érte akartak menni, ezt azonban az olaszok nem engedték. Diplomáciai tárgyalások indultak meg a két őrség: a

jugoszláv és olasz közt, hogy ne tekintsek határsértésnek, ha a jugoszlávok két-három lépést előre mennek s esetleg a karjukat olasz területre nyújtják. Mielőtt meg egyeztek volna, Frulla beugrott a mintegy 50 cm. mély Recsina folyóba, amely a határ Jugoszlávia és Olaszország között. Megállt pontosan a folyó közepén s bicskával fenyegette mind a két őrséget. Az olaszok végre megegyeztek a jugoszlávokkal. Mind a két partról egyszerre beugrottak a vízbe, kötelekkel megkötözték az asztalost s aztán a jugoszlávok is, az olaszok is visszatértek a partra, nehogy kelletlenül hosszabb ideig tartózkodjanak idegen állam területén. A jugoszláv rendőrök kötélen maguk után húzták az ősz szekötözött Frullát, akinek rendjelmódja szerint ellátták a baját, őrizetbe vették. Az asszony, akinek új frizurája majdnem határincidens okozott, nyomban elhagyta a férj házat s megindította ellene a válópárt, kijelentvén, hogy jobban ragaszkodik a bubifrizurához, mint az urához.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

• Sugár Teri sikere Nagyváradon. Irunk arról, hogy F. Sugár Teri, az arad-temesvári színház kitűnő művésznője két napon át nagy sikerrel vendégszerepelt a váradai színházban, ahol mindkét estén a Csibi-ben lépett fel. Egyik nagyváradai lap a következőket írja Sugár Teri vendégszerepléséről: „Az előadásnak F. Sugár Teri adott színt és életet. Kislányos illuzióra törekvő játéka annyira megkapó volt, hogy a nézőtér nem fogyott ki a tapsból és elismerésből. A komoly jelenetekben épen olyan dagon pompázott kivételes tehetsége, mint a komikus helyzetekben. Amikor az érett nő visszafojtott szerelme könnyek formájában

ban huggyan ki a kurtaszoknyás bakfisból — meleg, őszinte hangon szólt meg Sugár Teriben a legemberibb érzés, a fájdalom. A közönség nyílt színen és a felvonások végén is hangosan ünnepelte a vendégművésznőt.“

• Horváth Mici Brassóban. A brassói színház színpadán Horváth Mici tegnap fejezte be háromnapos vendégszereplését. A volt aradi, jelenleg nagyváradai primadonna bucsuestjén a gyönyörű zenéjű „Lili“ francia operett címszerepét játszotta óriási sikerrel. A közönség tomboló tapsal és számtalan függöny elé hívással ünnepelte az előadás kezdetétől végéig a kiváló művésznőt, aki decens játékával, csodaszép énekével és szemképrázttal pompájú toiletteivel mindenképpen rá is szolgált a forró és szeretetteljes ünneplésre.

Okolicsányi, a gyilkos.

(Budapest, július 17.) Leirer Amália gyilkossági ügyében még mindig erélyesen folyik a vizsgálat, hogy előkészítsék az anyagot a főtárgyalásra. Okolicsányi ellen kezdetben csak az volt a vád, hogy tudott a Leirer Amália ellen elkövetett gyilkosságról, de most a tanuvallomásokból kitűnik, hogy része is volt a gyilkosságban. Dietrich József, az állami árverési csarnok becsüse, azt vallja, hogy Okolicsányi többször említette előtte, hogy járt fenn Leirer Amália lakásán, holott Okolicsányi kihallgatása alkalmával arra hivatkozott, hogy laza viszonyban volt a meggyilkolttal és sohasem volt a lakásán. A vizsgálóbíró e vallomás alapján most már kiterjeszti a vizsgálatot annak megállapítására is, hogy mennyiben bizonyítható kétséggel Okolicsányi László tettestársi minősítése. Alátámasztja még a vádat az öngyilkos Pödör Gyulának öngyilkossága előtt Okolicsányihoz intézett levele, a melyet a csehszlovák rendőrség lefoglalt és amelyben Pödör biztosítja Okolicsányit, hogy „mindkettőnkért vállalom a felelősséget.“ Ebben a levélben Pödör a rablott holmit „közös szereménységünknek“ nevezi és állandóan többszámban emlékezik meg, amikor a gyilkosság végrehajtásáról van szó. Több más momentum is alátámasztja ezt a vádat, többek között az is, hogy az erős és egészséges Leirer Amáliával egyedül semmiképpen sem végezhetett a vézna Pödör, tehát segített neki valaki és ez csak Okolicsányi lehetett. Leirer Amáli asztalán likőrt és két poharat találtak, tehát haláláig likőrozott valakivel. A rongyos ruhája Pödörrel, akit nem is ismert, semmiesetre sem, hanem csak Okolicsányival. A vizsgálóbírói feltevés szerint a gyilkosság úgy alakult ki, hogy Okolicsányi beszélgetett a szerencsétlen leánnyal, figyelmét magára irányította és közben Pödör észrevétlenül belopózott a szobába és végzett vele. A gyilkosság után a két jóbarát együtt távozott. Ezek egyelőre még következtetések, de a további vizsgálat fogja alátámasztani a bizonyítékokkal is a következtetéseket.

Fogad ragyogni fog mint a napsugár,
Ha Farmodont fogkrémet
[használsz, Aladár!]

— Az aradi Gutenberg-dalkör népiünnepélyét, amelyet a rossz idő miatt újból el kellett halasztani, július 26-án tartják meg az ujaradi Tündérkertben. A közölt program és a jegyek érvényessége változatlan.

— Hellas-klubestély szombat este 9 órakor a Hellas klubházában. A tagok megjelenését kéri az elnökség.

— Ertesítés. F. hó 18-án este fél 10 órakor nyílik meg az első aradségai „Edison“ nyári mozgószínház, Calea Aurel Vlaicu 101. szám alatt. Kérem a nagyjérdemű közönség szíves pártfogását. Teljes tisztelettel Teodor Lapusca, tulajdonos.

— Összeírják a nyugdíjrajogosultakat. A pénzügyminiszternek ma a pénzügyigazgatóságához érkezett rendelkezése értelmében az összes köztisztviselőknek meg kell tenniük a megfelelő lépéseket, hogy az új nyugdíjtörvény alapján a nyugdíjasok listájába kerüljenek. Az illetékes hivatalfőnökök állítják össze a tisztviselők táblázatait, amelyekhez csatolják a szükséges igazoló irásokat is. Így csatolni kell a kinevezési okmányokat, amelyekből kitűnik a kinevezés napja és a szolgálati évekre beszámítható idő kezdete. A kinevezési okmányok, ha azok eredetileg magyar nyelven készültek volna, román nyelvre fordítandók és a fordítást közjegyzői hitelesítéssel kell elátni. A rendelet alapján a pénzügyigazgatóságnál már megkezdtek a táblázat összeállítását.

— Automobilszerencsétlenség Budapesten. Budapestről jelentik: Ma délután a Hungária-ut és az Üllői-ut keresztezésénél súlyos autószerencsétlenség történt. Egy autó fektült roncsokban a földön, alatta emberek. Kivonultak a mentők, azonban ezek nem tudtak segíteni a szerencsétleneknek, mire egy osztag katonaságot kértek a közeli laktanyából és ezek segítségével emelődarúval sikerült a két embert kimenteni súlyos helyzetéből. Az autó sofőrje Nándori Károly csak könnyebben sebesült meg, utasa Dobay György sebesülése életveszélyes. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a villamos-sínek fel voltak szedve, de a rosszul világított uccán a sofőr nem vette észre az utjába tornyosuló akadályokat. Nekiment a sín- és kőtorlaszoknak, kocsija felborult és maga alá temette utasait. A sebesülteket a Rókus-kórházban ápolják.

— Mária nagyváradai jósnőről pontos információk alapján megállapítottuk azt, hogy sohasem volt pincérlány, ellenben családja körében élt mindig, tisztességes és becsületes életet.

MOTI

xx Ma szombaton mutatja be az aradi Apolló „Colibri, az ucca lánya“ című hétfelvonásos cirkuszfilmet, amelyben Ossi Oswaldka játsza a főszerepet. Oswaldának méltó partnere Bruno Castner, aki a filmpublicus körében már igen sok és szép sikert aratott. A film keddig marad az aradi Apolló műsorán. Az előadások 5, 7 és egyenyed tíz órakor kezdődnek.

xx Az aradi Uránia ma szombaton mutatja be „Az ideális férfi“ című kalandorfilmet, a főszerepet Robert Warwick alakítja. A film hétfőig marad az aradi Uránia műsorán. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Höfer hintőpor, krém, szappan kell a csecsemő testének

KÖZGAZDASÁG

Az aradi és temesvári kamarák új szervezése.

Az aradi igazgatótanács 40, a temesvári 50 tagból áll

(Saját tudósítónktól.) Az új kereskedelmi és iparkamarai törvény szerint tudvalevőleg a kamarák tagjait, illetőleg választóit csoportokba osztják. E csoportokból választják a kamarák igazgató tanácsát. A csoportosításra a javaslatot a kamarák teszik meg, míg a javaslat a minisztérium jóváhagyásával válik érvényessé. A minisztérium jóváhagyása az aradi s temesvári kereskedelmi és iparkamarák csoportjainak megállapítására már megérkezett és a választói csoportokat, valamint az igazgató-tanácsban leendő képviselői számukat a Monitorul Oficial legutóbbi száma szerint a minisztérium a következőképpen állapította meg:

Az aradi kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi szakcsoportjában az első osztály a bank- és biztosítási szakma, amely két tagú képviselőt nyer a tanácsban. Második az élelmiszerkereskedők szakcsoportja három taggal, a harmadik az építőanyag, vas- és vegyipari kereskedők csoportja három taggal, a negyedik a textil, ruha, bőr és díszműáru kereskedelem négy taggal, az ötödik a fa- és bútorkereskedelem két taggal, a hatodik szakcsoportban a fenti kategóriákban nem foglalt városi kereskedelmi szakcsoportok két delegálttal és végül a vidéki kiskereskedők, akik legalább 5000 lej adót fizetnek, négy taggal nyernek képviselőket. Az ipari szakcsoportban: fém- és malomipar 3, építési ipar 2, fa- és bútorkereskedelem 2, élelmiszeripar 4, textil és ruházati ipar 2, egyéb nagyipar 3, legalább 5000 lej adót fizető és minimum 20 munkással dolgozó kisipar pedig 4 tagú képviselőt kapott a kamarai igazgató tanácsában. Eszerint a kamarai igazgató tanácsa negyven tagból áll az új törvény szerint, melyben 20-20 tagú képviselővel szerepel az ipar és kereskedelem.

A timisoarai ipar és kereskedelmi kamarai igazgató tanácsa 50 tagúra bővül ki. A miniszteri beosztás szerint a timisoarai kamarai kereskedelmi szakcsoportjában az élelmiszer- és italkereskedők 3, az állat-, mezőgazdasági- és állattermék, valamint a vaske- reskedelem 2, ruházati cikk kereskedők 5, fakeskedők 2, bank és biztosítási szakma 5, egyéb kereskedelmi ágak 3, a kiskereskedelem pedig 5 taggal nyer képviselőt, tehát összesen 25 tag-

gal. Ugyancsak 25 tagú képviselőt kap a timisoarai kamarai ipari ágazata is a következő elosztásban: fém- és mechanika 5, fa, üveg, kő, agyagipar 3, textil 2, ruházati ipar 2, élelmiszeripar 4, különböző más iparok 4, a kisipar 5 taggal. A személyszerinti választások országszerte egységes időpontban lesznek szeptember hó folyamán.

Zürichben 2.50, Párisban 10.25 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 17.) Francia frank 10.50, svájci frank 39, dollár 208, angol font 1000, szokol 6.25, lira 8, dinár 3.60, márka 50, osztrák schilling 30, magyar korona 335. — **Kifizetések:** Páris 10.05, Zürich 40.90, Newyork 210.50, London 1025, Prága 6.26, Milánó 7.95, Belgrád 3.74, Berlin 50.75, Bécs 29.65, Budapest 330.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Július 17.) Berlin 122.6250, Amsterdam 206.40, Newyork 515.12.50 London 2503.50 Páris 24.50, Milánó 19.10, Prága 15.25, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.05, Bucaresti 2.50, Varsó 0.00098.50, Bécs 0.0072.55.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRULAT. (Július 17.) Berlin 122.6250, Amsterdam 206.40, Newyork 515.12.50 London 2503.50, Páris 24.20, Milánó 19, Prága 15.25, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.05, Bucaresti 2.50, Varsó 0.00098.50, Bécs 0.0072.55.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRULAT. (Július 17.) **Kifizetések:** Páris 12, London 1016, Newyork 208, Milánó 7.80, Zürich 40.60, Bécs 29.40, Prága 6.25. — **Valuták:** Napoleon 780, aranymárka 50, leva 1.45, török lira 1.12, angol font 1015, francia frank 10.35, svájci frank 40, lira 7.95, drachma 3.60, dinár 3.60, dollár 208, lengyel márka 40, osztrák korona 31, magyar korona 300, szokol 6.20.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Július 17.) Belgrád 1243—1251, dinár 1223—1245, Berlin márka 16.870—16.970, Bucaresti 341—343, lej 346—350, Milánó 2625—2641, lira 2630—2652, Páris frank 3342—3362, Newyork 70.900—71.410, dollár 70.580—71.410.

— **Piaci árak.** A mai hétfőnapon az árak a következőkben alakultak ki: burgonya 6—7 lej, hagyma 20 lej, tojás 2.30, bab 10 lej, tejfel 30—35 lej, zöldség 2—4 lej, tehénturó 14—16 lej, juhturó 40 lej, vaj 90—110 lej, tej 5—6 lej. A baromfi-piacon sovány liba 120—200, sovány

ruca 70—110 lej, tyúk 80—130 lej, csirke 40—120 lej páronként. Kövér liba 200—230 lej, kövér ruca 100—140 lej darabja. A gabonapiacra az árpa 700—750, kukorica 550—600, zab 800—850 lej métermázsánként.

— A chisenevi mintavásár megnyitása. Bucurestiből jelentik: A chisenevi mintavásárt augusztus 15 és szeptember elseje között fogják megtartani. Ekkor leplezik le Besszarabia fővárosában az olasz kormány által felajánlott farkas szobrot. Az ünnepségekre D'Annunzio is megígérte eljövetelét.

— A magyar népszövetségi kölcsön emelkedése. Londonból jelentik: A Magyar Népszövetségi kölcsön tegnap 98 és feles árfolyamra emelkedett.

Borzalmas

tűzkatasztrófa Amerikában.

Newyorkból táviratozzák: Kansas-City egyik előkelő varietészínházának jubileumi díszelőadása nagy embertömeget vonzott az aránylag szűken épített nézőtérre. Előadás közben eddig ismeretlen ok következtében tűz támadt a kijárat közelében, úgy, hogy a füstben fuldokló és kétségbeesetten tolongó több ezernyi ember előtt teljesen elzárt a menekülés útja. A katasztrófa árnyait borzalmasan növelte az, hogy a tűz átterjedt a szomszédos filmraktárra is, amely óriási detonációval összemlott. Beomlott a színház teteje is a menekülő tömeg feje fölött. — Az izzó romok alól eddig negyven elszenesedett és összeroncsolt holttestet hoztak napvilágra. A szerencsétlenül jártak hozzátartozói még a temetést sem várták be és már kártérítési pert indítottak a színház igazgatósága ellen.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közléseket nem vállalunk
felelősközet

Atürottak összetört szívük mindem bánatával tudatják, hogy az imádonként ünnepelt apja, nagyapja és rokon

Kohn Dávid

az aradi lsr. hitközség főkantora

életének 91-ik évében, f. hó 18-án déli 12 órakor, örökre elpihent.

68 éven át őszintette dalban az Istent. A templom és családjának mélyszégyes szeretete, irántuk érzett egész vonalza töltötte be ideálisan szép és hosszú életét. Vele minden örömünk sirba szállott!

Drága halottunkat f. hó 19-én, d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor temetjük a zsinagógából.

Emlékét áldásunk kísérel

Arad, 1925. évi július hó 18.

Jenny férj. Pudler Béláné, Kerényi Lajos, Kerényi Ede, Iza, Hermin, Irén, férj. Rostos Nándorné, gyermekei Pudler Margit férj. Fleischmann Siegfriedné, Pudler Ius, Pudler Bőske, Pudler Rézsika, Kerényi Gyuri, Rostos Pann, Rostos Pista, unokái Kerényi Edéné sz. Bislér Alice, Kerényi Lajosné sz. Spiegel Mici, menyei Pudler Béla, Rostos Nándor, vejek. Özv. Kohn Antalné sz. Sternberg Oroszlina, özv. Dr. Aldori Mórné sz. Kempfner Szidónia, özv. Herzfeld Teréz sógoróni. 4008

Minden külön értesítés helyett!

Az aradi lsr. hitközség előjárósága az egész hitközség nevében mélyszégyes fájdalommal és őszinte megilletődéssel jelenti, hogy

Kohn Dávid úr

az aradi lsr. hitközség érdemes főkantora

91. életévében örök pihenőre tért.

A megdicsőült 68 éven át működött hitközségünk főkantorként és kiváló tudásával, ragyogó tehetséggel, kötelességének odaadó, buzgó teljesítésével általános szeretetet és becsülést vivott ki magának.

Kihűlt porait folyó hó 19-én d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor temetjük a zsinagógából, arról a helyről, ahol 68 éven át dicsőítette Istent.

Emlékének halás kegyelettel adózunk!

Arad, 1925. évi július hó 16.

4007 Az aradi lsr. hitközség.

Gott der allmächtige hat unser ältestes Töchterchen

ANELISE

am 16. d. M. $\frac{1}{9}$ Uhr früh nach langem schweren Leiden zu sich berufen. Das Begräbniss hat am 17. d. Mts. 5 Uhr nachmittags nach evang. Glauben stattgefunden, wovon wir unseren Freunden und Bekannten nur auf diesem Wege Nachricht geben.

Die tieftrauernde
Familie Barthmes.

Bondolenzbesuche werden dankend abgelehnt. 4014

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlenn férjem, illetve édesapám

Csenkey Károly

temetésén résztvettek, valamint a megjelent Tűzoltó- és Ipartestületnek, kik koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk halás köszönetet

Özv. Csenkey Károlyné és fia.

3912

A holt szezonban is

fellendül
az üzlete,
o ha a o

KÖZLÖNY-ben
hirdet.

A KÖZLÖNY-t nemcsak helyben, hanem országszerte olvassák, hirdetései ezért eredményesek. Próbálja meg!!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűvegyt, amelyek tartalmánál fogva érdektelenségben nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése. ***** Hirdetéseket telefon utján is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Alkalmazás.

JÓL FŐZŐ SZAKÁCSNŐ 16 fizetéssel mielőbbre kerestetik. Rác, vezérigazgató Arad, Strada Ghiba Birta (Varjassy József-uoca) 22. 4013

SZÖLLŐKEZELŐ-pincemestert keresek megfelelő szakismerettel azonnali belépésre ötven holdas szőlőm részére. Bizonyítvány másolatokat kérek. Prepeliczay Jenő Sculia Judocal Timiş. 3976

CSÉPLÉSRE kintinő, nagy 8-as Clayton, augusztus 10-től további 3-4 heti munkát keres. Kézvetítő díjazatik. Háromy gazdaság Arad, Str. Eminescu 5. 3945

SURLÓ-behúzó leányok Nora kefégyárban Arad, felvétetnek. 3990

INTELLIGENS fiatal nő, házvezetőnői állást keres, magános urhoz is és vidékre is megy. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 3999

PENZTÁRNOKNŐNEK idősebb, komoly hölgyet fővezér Rényi Tibor gyógyszer-tára (volt Hajós). 4000

PRZSASZÖNYEG csomózásához két leány felvétetik. Arad, Str. Tace Jonescu 5. szám. 4003

GYAKORNOK felvétetik azonnalra Weisz és Haász szállítónál Arad. 4012

Lakás.

EGY vagy 2 szobás különbejáratú butorozott lakrészt bérelne gyermektelen házaspár belferületen. Jól megfizetem. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4010

Vétel és eladás.

VEGYI IPARI célokra destillált víz állandóan kapható Földes gyógyszer-tár Arad. 3726

ANTIKA álló óra, keleti és itten készített perzsaszőnyegek, dupla ágyterítő filével, kézimunkák, vitrin, szalonok, hintaszék, gyermekágy, gyermekkosci, ebédlőkre-dene, fotelok, asztalok, tükrös mosdó, komplett uriszoba, antik zsebóra, 7 fiókos régi szekrény (comód) szekrény, agyak, női íróasztalok, gyári szőnyegek, intarziás ágy, matracok, schleson terítő, vask. festmények, biliárd dákók, dísz-tárgyak, függönyök stb. igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uoca) I. em. jobb. 1000

ZONGORAKAT keresek megvételre vidéken is. Közvetítők díjazva. Melis zongorakészítő Arad, Strada Popului 21. (Kasza-u.) 3728

FÜSZERÜZLET berendezés jutányosan eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 4009

MINDENNEMŰ szőnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egészszoba berendezéseket, egyes butorok darabokat, dísz-tárgyakat, mindentéle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uoca) I. em. jobb. 1000

VILÁGOS halószoba, üveg- és porcelán service, eladó. Aradul-Nou (Uj-Arad) 35-ut 4. 3981

EZÜSTÖT, antik butort magas árában veszek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaler garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kilgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-jában. 500

Ingatlan.

ELADÓ házhelyek. Arad—Séga, Dániel telep. 3809

KISEBB magánház, olcsón eladó. Arad, Str. Oituz (Ilés-uoca) 166. 3980

Üzletek.

KÉZIMUNKA ÜZLET, legforgalmasabb uo- oában felszereléssel, eladó. Kizárólagos megbízott: Györffy „Mures” irodája Arad. 15179

Oltönyöket — — 1650
Raglánokat — — 2000
Gummi kabátokat... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS,
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkiraka-
taink megtekintését!

FIGYELEM!

Eredeti perzsa szőnyeg specialista vagyok. Javítok mindenremit szőnyegot u. m. keleti és nyugati arguman szőnyegeket, karamanlu függönyöket, nemzeti takarokat, sumac pilschöket, perzsa sálakat stb. — Pecséteket tisztít fentiekből. — Szőnyegeket molyoktól, garancia mellett mentest előnyös árakon.

M. A. PASODIAN Arad,
Bulevardul Regela Maria 12. (Fischer Eliz-palota.)

BELVÁROSI üzletes új ház,

aszialtos, nagyon forgalmas uocában, 3 és 1 szobás lakásokkal, pincével, 165 □-öles telken, az egész ház átvehető, **620.000.— lejert eladó.**

Kizárólagos megbízott: Györffy „Mures” irodája Arad, Str. Unirei (Fábián G.-u)

Butor-üzlet

megszüntetés miatt butorok jutányos árában, részlet-fizetésre is beszerezhetők:

Garai Károlynál,

Arad, Str. Gheorghe Lazar 5.
(-) Uránia mozi mellett. (-) 3565

Tüzifa

waggontételeiben legolcsóbb árában beszereszhető

Klein és Weiner

fakereskedőknél **ARAD,**
Str. Nic. Grigorescu 3-4. (volt Munkácsy-u.) Timisoara, Bul. Carol 19. (v. Hunyadi-u.) Telefon: Arad 5-31., Timisoara 21-22.

L'ami de la femme!!!

CH. DUPRE
EAU DE COLOGNE
POUDRE
SAVON
CREME

Parfumerie d'Origan

ARADI Arminia-vásár és Butorkiállítás 1925. aug. 1-10.

75 % utazási kedvezmény a román vasutakon július 20-tól augusztus 15-ig.
50 % engedmény a magyar vasutakon.
Több mint 400 kiállító

Gazdasági 2141
kiállítás. Koncertek, theatrialis szórakozások és Rádió. Sportesemények és ünnepek. Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

HÁZTETŐK
javítását, rendbehozását és kátránypapír fedését jutányos áráért vállalja
Komor Márton pala és cseréplátómester
Arad, Str. Ep. Ctoregaru (Vécey-u.) 23.

Szakképzett asztalos munkavezetőt
keresünk jó fizetéssel és haszonrészesedéssel. Ugyanott tanulók fizetéssel, esetleg ellátással felvétetnek. Paladics asztalosmesternél
Arad, Str. Filipescu (Florán-uoca) 14. sz.

ÜGYNÖKÖK
férfiak és nők magas fizetéssel felvétetnek. **BRAUN**
Arad, Calea Banatului 3. (Asztalos S.-uoca.)

Ujságmakulatura
5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban

A fűszerkereskedő
urak szives figyelmébe!
Vásárolja csak a „NEO” védjegyű **mézlégycfogót,** melynek tulajdonsága, hogy kiváló ragadó és fogóképes és olyan anyagokkal van preparálva, a melyekkel a légyeket gyorsan magához csalja.
Csak a „NEO” légyfogóval tudunk a legyek ellen hathatónan védekezni!
Nagybani elárusítók:
POLLAK József Arad, **DARYAS Vilmos** Arad, „Coloniale” Fratii Stolou Arad, Str. Consistorului
KOLB és PATZER Aradul-Nou.

Ha szép akar lenni, használjon **Kulka-féle** Lillomtej-örömet, Lillomtej-szappant és Lillompudert.
Kapható kizárólag: Vároasi gyógyszer-tár a „Fekete Sas”-hoz, Timisoara, Str. György-tér. 553

KAVIAR

Kisebb nagyobb házhelyek a Str. Fabrica 27., 29. sz. (rég. szám 7.) alatt eladók. Bővebbet: **Kalász János** börtüzetében, Arad, Piata Avram Ianeu No. 3. 8690

Saját érdekében próbálja meg a „**Corvin**” tej- és tejtermékeit. Lapteria „CORVIN” tejosarnok Arad, Str. M. Corvin 1. (Hunyadi-uoca)

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST. 218
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávész. Mérsékelt árak.